

Asia: VN/23399/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotikuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Näkemyksenne ihmisten kotikunnan, asuinpaikan ja väestökirjanpitokunnan määräytymistä koskevista ehdotuksista (uuden kotikuntalain 3, 8, 9, 11 ja 25 §)

Säätelyn selkeyttäminen kotikunnan määrärahytymiseksi on hyvä. Samoin asuinpaikan määräytyminen on kaivannut selkeyttä. Ehdotukset ovat kannatettavia. Erityisen hyvää esityksessä on se, että henkilön omalle käsitykselle annetaan arvoa, jos käytössä on useampia asuntoja eri paikkakunnilla.

2. Näkemyksenne kotikunnan ja asuinpaikan muuttumista koskevista poikkeuksista (uuden kotikuntalain 10 §)

Poikkeukset ovat kannatettavia.

3. Näkemyksenne ulkomaalaisten kotikunnan saamisedellytysten tarkentamista ja kotikunnan menettämistä koskevista ehdotuksista (uuden kotikuntalain 4–7 ja 17 §)

Säätely selkeyttää vallitsevaa tilannetta.

4. Näkemyksenne muuttoilmoitusten tekemistä koskevista ehdotuksista (uuden kotikuntalain 12–14 §)

Ehdotuksessa on riittävällä tavalla huomioitu muuttajan ilmoitusvelvollisuus, sisältö ja erityistilanteet.

5. Näkemyksenne muuttoilmoitusten käsittelyä koskevista ehdotuksista (uuden kotikuntalain 15–21 §)

On hyvä, että muuttoilmoitusten vastaanottaminen mahdollistetaan sopimus pohjaisesti myös muille viranomaistahoille kuin digi- ja väestövirastolle. Erityistilanteet ovat aina ongelmallisia mm. henkilön oikeusturvan näkökulmasta. Oikeusturvanäkökulma on ehdotuksessa huomioitu hallintopäätöksen tekovelvoitteella ja tähän kohdistuvalla muutoksenhakuoikeudella.

6. Näkemyksenne väestötietojärjestelmästä ja Digi- väestötietoviraston varmennepalveluista annettuun lakiin sekä muihin lakeihin ehdotetuista muutoksista

Muutokset ovat perusteltuja.

7. Esitysluonnoksessa on kuvattu lakiehdotusten keskeiset vaikutukset (jakso 4.2). Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, täydennettävä tai tarkennettava?

Esityksessä käsitellään varsin kattavasti lakiehdotuksen vaikutuksia.

8. Esitysluonnoksessa on kuvattu vaihtoehtoisia toteuttamistapoja (jakso 5.1). Olisiko jokin näistä toteutustavoista perustellumpi kuin esityksessä ehdotettu malli?

Monipaikkaisuuden huomioiminen kotikuntalaissa olisi ollut monen pienen paikkakunnan toiveena. Monessa kunnassa, kuten Taipalsaarella, on paljon vapaa-ajan asutusta ja etätöitä tekeviä, joiden verotulot olisivat tervetulleita kunnan talouteen. Tämä lakiehdotus ei tuo asiaan muutosta aiempaan. Esityksen perusteluissa asia tuodaan kyllä hyvin esille ja mihin perustuslaillisiin ongelmiin tällaisessa muutoksessa törmätään.

9. Muut kommentit esitysluonnoksesta

Kaiken kaikkiaan lakiehdotus selkeyttää nykyistä tilannetta ja on tavoitteidensa mukainen. Ehdotuksessa on arvioitu kiitettävällä laajuudella sen vaikutuksia.

Kuuramaa Kari
Taipalsaaren kunta